

ADVIES 11-2012

Betreft: Wegingsfactoren voor de indicatoren van de barometers van de voedselveiligheid, van de diergezondheid en van de plantengezondheid (fyto-sanitaire situatie) (dossier Sci Com 2012/03 - eigen initiatief).

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 4 mei 2012.

Samenvatting

Het Wetenschappelijk Comité heeft in 2010 het concept uitgewerkt voor het meten, op jaarbasis, van de veiligheid van de voedselketen. Dit heeft geleid tot het ontwikkelen van de barometer van de voedselveiligheid (Advies 28-2010), de barometer van de diergezondheid (Advies 09-2011) en de barometer van de plantengezondheid (Advies 10-2011). De basis voor de berekening van deze barometers zijn indicatoren. Zo werden 30 voedselveiligheids-, 13 diergezondheids- en 13 plantengezondheidsindicatoren geïdentificeerd. In de bovenvermelde adviezen werd enkel het concept van deze barometers uitgewerkt maar werd geen weging van de indicatoren doorgevoerd waardoor iedere indicator eenzelfde belang had in de barometer.

In dit advies worden de wegingsfactoren voor de indicatoren van de 3 barometers weergegeven. Deze werden berekend op basis van een uitgebreide consultatie van beleidsverantwoordelijken, experts en stakeholders van de voedselketen.

Het Wetenschappelijk Comité beveelt aan dat bij de uiteindelijke berekening van de respectievelijke barometers de wegingsfactoren van de indicatoren zouden worden in acht genomen.

Summary

Advice 11-2012 of the Scientific Committee of the FASFC on the weight factors of the indicators used in the food safety, animal health and plant health (phytosanitary situation) barometers.

In 2010 the Scientific Committee has developed the concept of measuring, on an annual basis, the safety of the food chain. This has resulted in the development of the food safety barometer (Advice 28-2010), the animal health barometer (Advice 09-2011) and the plant health – phytosanitary situation - barometer (Advice 10-2011). The basis for the calculation of these barometers are indicators. In this way 30 food safety, 13 animal health and 13 plant health indicators were identified. In the above mentioned advices only the concept to calculate these barometers was developed; no weighting of indicators was done which resulted in a similar importance of each indicator in the barometers.

In this advice the weighting factors for the indicators in the 3 barometers are represented. These weighting factors were calculated after an elaborated consultation of responsible policy actors, experts and stakeholders of the food chain.

The Scientific Committee recommends that these weighting factors of the indicators are taken into account in the final computation of the respective barometers.

Sleutelwoorden

Voedselveiligheidsbarometer – Dierengezondheidsbarometer – Plantengezondheidsbarometer – Indicatoren - Weging

1. Referentietermen

Dit eigen initiatief dossier heeft tot doel de wegingsfactoren te bepalen voor de indicatoren die gebruikt worden bij de berekening van de barometers van de voedselveiligheid, van de diergezondheid en van de plantengezondheid (fyto-sanitaire situatie).

1.1. Vraagstelling

Welke wegingsfactoren voor de indicatoren dienen toegepast te worden bij de uiteindelijke weergave van:

- de barometer van de voedselveiligheid?
- de barometer van de diergezondheid?
- de barometer van de plantengezondheid (fyto-sanitaire situatie)?

Overwegende de enquête bij de stakeholders en de beleidsverantwoordelijken van de voedselketen en de besprekingen tijdens de plenaire zitting van 20 april 2012;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies:

2. Inleiding

Het concept van de barometer van de veiligheid van de voedselketen werd ontwikkeld door het Wetenschappelijk Comité in 2010 (Advies 28-2010) naar aanleiding van een vraag vanwege het Raadgevend Comité en van de Gedelegeerd Bestuurder om een instrument te maken dat op een eenvoudige wijze de evolutie van de veiligheid van de voedselketen in België kan weergeven.

De voedselketen heeft te maken met alle mogelijke stadia die kunnen doorlopen worden van op het veld tot op het bord van de consument. Drie afzonderlijke deelbarometers werden ontwikkeld: één voor de veiligheid van de levensmiddelen, één voor de algemene gezondheid van de nutsdierenpopulatie en één voor de fyto-sanitaire situatie van de plantaardige productie.

Het concept van de 3 barometers werd respectievelijk beschreven in de adviezen 28-2010, 09-2011 en 10-2011. De barometer van de voedselveiligheid (Baert et al., 2011) bestaat uit 30 voedselveiligheidsindicatoren, deze van de diergezondheid en de plantengezondheid elk uit 13 indicatoren.

In de adviezen 28-2010, 09-2011 en 10-2011 werd enkel het concept van de barometer uitgewerkt maar werd **geen weging van de indicatoren doorgevoerd**, waardoor iedere indicator eenzelfde belang heeft in de barometer.

Bij het ontwikkelen van de barometers is evenwel gebleken dat de begrippen "Voedselveiligheid", "Diergezondheid" en "Plantengezondheid" niet zeer precies en éénduidig kunnen gedefinieerd worden. Het belang van de diverse indicatoren op de gemeten voedselveiligheid, diergezondheid en plantengezondheid in de respectievelijke barometers kunnen door verschillende belanghebbende personen of stakeholders anders gepercipieerd worden naargelang hun plaats of verantwoordelijkheid in de voedselketen. Vandaar dat het Wetenschappelijk Comité in zijn adviezen 28-2010, 09-2011 en 10-2011 heeft aanbevolen om

een weging uit te voeren bij de stakeholders en de beleidsverantwoordelijken van de voedselketen van het gepercipieerde belang van de indicatoren in de barometer.

3. Methode voor het bepalen van de wegingsfactoren van de indicatoren in de 3 barometers

Voor het bepalen van het belang van de indicatoren in de individuele barometers werden diverse beleidsverantwoordelijken, experts en stakeholders (betrokken partijen) van de voedselketen geraadpleegd om zich uit te spreken over de weging van de indicatoren in functie van hun gepercipieerd belang bij de berekening van de barometer. De keuze van de geraadpleegde personen werd gemaakt op basis van hun lidmaatschap van het Wetenschappelijk Comité (of zijn werkgroepen) of het Raadgevend Comité van het FAVV, hun verantwoordelijkheden binnen het FAVV en hun specifieke expertise in relatie tot het type barometer. De raadpleging werd uitgevoerd door de Stafdirectie voor risicobeoordeling in samenwerking met het Wetenschappelijk Comité. De raadpleging gebeurde elektronisch waarbij aan de contactpersonen werd gevraagd een beperkte hoeveelheid (virtuele) jetons toe te kennen aan individuele indicatoren volgens de methode van Las Vegas (Gore, 1987). Op deze manier werden de deelnemers verplicht om keuzes te maken.

3.1. Methode voor weging van de indicatoren voor de barometer van de voedselveiligheid

De barometer van de voedselveiligheid bestaat uit 30 indicatoren. De ponderatie oefening bestond eruit 20 jetons te verdelen over de 30 indicatoren. De oefening werd uitgevoerd door 40 personen bestaande uit:

- risico evaluatoren: leden van het Wetenschappelijk Comité (12) en de Stafdirectie voor risicobeoordeling van het FAVV (1),
- stakeholders: leden van het Raadgevend Comité waarin vertegenwoordigers zetelen van diverse sectoren (14) en van de overheid (4),
- risico managers van het FAVV (9).

De wegingsfactor van iedere voedselveiligheidsindicator (VVI) werd berekend uit de ontvangen antwoorden op basis van de formule:

$$\text{Wegingsfactor VVI} = (\text{gemiddelde VVI score}) \times 30 / 20$$

3.2. Methode voor weging van de indicatoren van de barometer van de diergezondheid

De barometer van de diergezondheid bestaat uit 13 indicatoren. De ponderatie oefening bestond eruit 10 jetons te verdelen over 13 indicatoren. De oefening werd uitgevoerd door 34 personen bestaande uit:

- risico evaluatoren: leden van het Wetenschappelijk Comité (9), van de Stafdirectie voor risicobeoordeling van het FAVV (3) en externe wetenschappers (8),
- stakeholders: leden van het Raadgevend Comité uit de primaire dierlijke sector (3) en leden van Vetconsult (veterinaire beroepssector) (4),
- risico managers van het FAVV (7).

De wegingsfactor van iedere diergezondheidsindicator (DGI) werd berekend uit de ontvangen antwoorden op basis van de formule:

$$\text{Wegingsfactor DGI} = (\text{gemiddelde DGI score}) \times 13 / 10$$

3.3. Methode voor weging van de indicatoren van de barometer van de plantengezondheid (fyto-sanitaire situatie)

De barometer van de plantengezondheid bestaat uit 13 indicatoren. De ponderatie oefening bestond eruit 10 jetons te verdelen over 13 indicatoren. De oefening werd uitgevoerd door 30 personen bestaande uit:

- risico evaluatoren: leden van het Wetenschappelijk Comité (11), van de Stafdirectie voor risicobeoordeling van het FAVV (2) en externe wetenschappers (3),
- stakeholders: leden van het Raadgevend Comité uit de primaire plantaardige sector (6) en van de overheid (1),
- risicomangers van het FAVV (7).

De wegingsfactor van iedere plantengezondheidsindicator (PGI) werd berekend uit de ontvangen antwoorden op basis van de formule:

$$\text{Wegingsfactor PGI} = (\text{gemiddelde PGI score}) \times 13 / 10$$

Tabel 1: Overzicht van de deelnemers aan de wegingsoefening

	Barometer Voedselveiligheid		Barometer Dier		Barometer Plant	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Risico evaluatoren	13	32,50	20	58,82	16	53,34
Stakeholders	18	45,00	7	20,59	7	23,33
Risico managers	9	22,50	7	20,59	7	23,33
TOTAAL	40		34		30	

4. Advies

Op basis van de uitgebreide enquête bij diverse betrokken personen en stakeholders van de voedselketen stelt het Wetenschappelijk Comité voor de volgende weging toe te passen van de indicatoren bij de berekening van de barometers.

4.1. Wegingsfactoren van de indicatoren van de voedselveiligheidsbarometer

Tabel 2: Wegingsfactoren van de voedselveiligheidsbarometer – Weergave per individuele indicator

Indicator	Omschrijving	Wegingsfactor
VVI1: Meldingsplicht voedselveiligheid	Het aantal meldingen die het FAVV ontvangt per jaar. Deze indicator omvat niet de meldingen m.b.t. dierenziekten, plantenziekten en schadelijke organismen in het geval ze geen invloed hebben op de voedselveiligheid.	1,16
VVI2: Autocontrolesystemen in de sector van toeleveranciers aan de primaire productie	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de sector van toeleveranciers aan de primaire productie per jaar.	0,90
VVI3: Autocontrolesystemen in de primaire productiesector	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de primaire productiesector per jaar.	0,71
VVI4: Autocontrolesystemen in de transformatiesector	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de transformatiesector per jaar.	1,16
VVI5: Autocontrolesystemen in de sector van de gemeenschapskeukens	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd autocontrolesysteem in de sector van de gemeenschapskeukens per jaar.	0,79
VVI6: Controle van autocontrole in de voedselketen	Het percentage inspecties met betrekking tot autocontrole die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden. Deze inspecties vinden plaats in de primaire plantaardige productie bestemd voor humane consumptie, slachthuizen, verwerking, hoevezuivelproducenten, pakstations eieren, horeca, gemeenschapskeukens, groot- en kleinhandel. Deze indicator omvat niet de fytosanitaire inspecties aangezien deze niet relevant zijn voor voedselveiligheid.	2,06
VVI7: Inspecties infrastructuur, inrichting en hygiëne in de sectoren distributie, horeca en gemeenschapskeukens	Het percentage inspecties met betrekking tot infrastructuur, inrichting en hygiëne in horeca, gemeenschapskeukens, groot- en kleinhandel die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.	1,88
VVI8: Inspecties traceerbaarheid in de voedselketen	Het percentage inspecties met betrekking tot traceerbaarheid die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden. Deze inspecties vinden plaats bij de toeleveranciers primaire productie (meststoffen, bodemverbeterende middelen, teeltsubstraten, zuiveringsslib en diervoeders), primaire plantaardige productie bestemd voor humane	1,65

	consumptie, primaire dierlijke productie, (rundveebedrijven, varkensbedrijven, bedrijven met schapen, geiten en hertachtigen, legkippenbedrijven, pluimveebedrijven, broeierijen), slachthuizen, handelaars en verzamelcentra (identificatie en registratie van dieren), transport (identificatie en registratie van dieren), verwerking, groot- en kleinhandel.	
VVI9: Residuen van bestrijdingsmiddelen in groenten en fruit van Belgische oorsprong	Het percentage monsters van groenten en fruit van Belgische oorsprong dat gecontroleerd werd op residuen van bestrijdingsmiddelen en conform werd bevonden.	0,98
VVI10: Acrylamide	Het percentage monsters dat gecontroleerd werd op acrylamide en conform werd bevonden.	0,41
VVI11: Lood en cadmium in groenten en fruit	Het percentage monsters van groenten en fruit dat gecontroleerd werd op de aanwezigheid van lood en cadmium en conform werd bevonden.	0,75
VVI12: Aflatoxine en deoxynivalenol	Het percentage monsters van levensmiddelen in de distributie gecontroleerd op aflatoxine B ₁ , B ₂ , G ₁ en G ₂ en deoxynivalenol (DON) en dat conform werd bevonden.	0,90
VVI13: Stoffen met anabole werking, niet-toegestane stoffen en diergeneesmiddelen bij runderen en varkens	Het percentage monsters/dieren dat gecontroleerd werd op stoffen met anabole werking en niet-toegestane stoffen (groep A: stilbenen, derivaten, zouten en esters daarvan; antithyreogene stoffen; steroïden; resorcylic adic lactones (met inbegrip van zeranol); β-agonisten; stoffen die vermeld staan in bijlage IV bij Verordening (EEG) nr. 2377/90) en diergeneesmiddelen (groep B1 (antibacteriële stoffen met inbegrip van sulfonamiden en quinolonen) en groep B2 (wormmiddelen; anticoccidia, met inbegrip van nitroimidazolen; carbamaten en pyrethroïden; tranquillizers; niet-steroïdale anti-inflammatoire farmaca; andere stoffen met farmacologische werking) die genomen worden bij runderen en varkens in het kader van het controleprogramma en die conform werd bevonden.	1,50
VVI14: Sulfiet in gehakt	Het percentage monsters gehakt vlees dat gecontroleerd werd op sulfiet in de sector distributie en conform bevonden.	0,38
VVI15: Dioxines en dioxine-achtige PCB's in zuivelproducten en eieren	Het percentage monsters van zuivelproducten en eieren dat gecontroleerd werd op dioxines en dioxine-achtige PCB's en conform bevonden.	0,98
VVI16: Kwik in weekdieren, schaaldieren en vis	Het percentage monsters van weekdieren, schaaldieren en vis dat gecontroleerd werd op de aanwezigheid van kwik en conform bevonden.	0,53
VVI17: Residuen van bestrijdingsmiddelen in groenten en fruit afkomstig van andere EU-landen en derde landen	Het percentage monsters van groenten en fruit afkomstig van andere EU-landen en derde landen dat gecontroleerd werd op residuen van bestrijdingsmiddelen en conform bevonden.	1,39
VVI18: Verboden	Het percentage monsters dat gecontroleerd	

kleurstoffen	werd op verboden kleurstoffen en conform bevonden.	0,53
VVI19: Chemische en microbiologische gevaren in ingevoerde dierlijke producten voor humane consumptie	Het percentage monsters van dierlijke producten voor humane consumptie dat genomen wordt in de grensinspectieposten (GIP) en dat in het kader van het controleplan gecontroleerd werd en dat conform werd bevonden.	1,73
VVI20: Dioxines en dioxine-achtige PCB's in diervoeders	Het percentage monsters van diervoeders (grondstoffen, mengvoeders, voormengsels en additieven) dat gecontroleerd werd op dioxines en dioxine-achtige PCB's en conform bevonden.	0,94
VVI21: Contactmaterialen	Het percentage monsters van contactmaterialen per jaar dat conform is bevonden.	0,64
VVI22: <i>Salmonella</i> sp. bij vleesvarkens	Aantal vleesvarkensbedrijven die als risicobedrijf voor <i>Salmonella</i> sp. werden aangeduid per jaar. Deze indicator omvat zowel de nieuwe risicobedrijven per jaar als de bedrijven waarvan de risicostatus verlengd wordt per jaar.	0,49
VVI23: <i>Salmonella</i> sp. bij leghennen	Percentage negatieve tomen van leghennen (opfok en productie) voor <i>Salmonella</i> sp. per jaar.	0,49
VVI24: <i>Salmonella</i> sp. in gevogelte en varkens	Het percentage monsters dat genomen werd bij gevogelte en varkens op het niveau van de slachthuizen en uitsnijderijen en dat gecontroleerd wordt op <i>Salmonella</i> sp. en conform bevonden. Deze indicator betreft dus de analyse van karkassen en versneden vlees van gevogelte en varkens, genomen in de slachthuizen en uitsnijderijen.	0,98
VVI25: <i>E. coli</i> in karkassen en versneden vlees	Het percentage monsters dat genomen wordt in het slachthuis en de uitsnijderijen en dat gecontroleerd werd op <i>E. coli</i> en conform bevonden. Deze indicator omvat bijgevolg de monsters van karkassen van legkippen en vleeskippen en versneden varkens- en rundsvlees.	0,68
VVI26: <i>E. coli</i> in levensmiddelen	Het percentage monsters van levensmiddelen dat genomen werd bij hoevezuivelproducenten, in de sector verwerking (met uitzondering van de slachthuizen en de uitsnijderijen) en in de sector distributie en dat gecontroleerd werd op <i>E. coli</i> en conform bevonden.	0,71
VVI27: <i>Listeria monocytogenes</i> in levensmiddelen	Het percentage monsters van levensmiddelen dat genomen werd bij hoevezuivelproducenten, in de sector verwerking en in de sector distributie en dat gecontroleerd werd op <i>Listeria monocytogenes</i> en conform bevonden.	0,90
VVI28: Collectieve voedseltoxi-infecties	Het aantal gerapporteerde personen getroffen door een collectieve voedseltoxi-infectie (CVTI) per jaar en per 100.000 inwoners.	1,46
VVI29: Salmonellose bij de mens	Het aantal gerapporteerde gevallen van humane salmonellose (het aantal humane	1,28

	<i>Salmonella</i> stammen die het Nationaal Referentiecentrum voor <i>Salmonella</i> en <i>Shigella</i> ontvangt) per jaar en per 100.000 inwoners.	
VVI30: Listeriose bij de mens	Het aantal gerapporteerde humane gevallen van listeriose per jaar en per 100.000 inwoners.	1,09

De weging van de 30 voedselveiligheidsindicatoren kan als volgt worden samengevat:

Tabel 3: Wegingsfactoren van de voedselveiligheidsbarometer – Weergave per groep van indicatoren

Meldingsplicht	VVI1	1,16
Preventieve benadering en autocontrole	VVI2	0,90
	VVI3	0,71
	VVI4	1,16
	VVI5	0,79
	VVI6	2,06
	Inspecties	VVI7
VVI8		1,65
Productcontrole – Chemische gevaren – Plantaardige producten	VVI9	0,98
	VVI10	0,41
	VVI11	0,75
	VVI12	0,90
Productcontrole – Chemische gevaren – Dierlijke producten	VVI13	1,50
	VVI14	0,38
	VVI15	0,98
	VVI16	0,53
Productcontrole – Import	VVI17	1,39
	VVI19	1,73
Productcontrole – Chemische gevaren – Kleurstoffen, dioxines, contactmaterialen	VVI18	0,53
	VVI20	0,94
	VVI21	0,64
Productcontrole – Biologische gevaren – <i>Salmonella</i> , <i>E. coli</i> hygiëne indicator, <i>Listeria</i>	VVI22	0,49
	VVI23	0,49
	VVI24	0,98
	VVI25	0,68
	VVI26	0,71
	VVI27	0,90
Volksgezondheid – Voedseltoxi-infecties, Salmonellose - Listeriose	VVI28	1,46
	VVI29	1,28
	VVI30	1,09

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat de voedselveiligheidsindicatoren die te maken hebben met de controle van de autocontrole (VVI6) en met inspecties van infrastructuur, hygiëne en traceerbaarheid (VVI7 en VVI8) hoge wegingsfactoren hebben gekregen (respectievelijk 2,06, 1,88 en 1,65). De voedselveiligheidsindicatoren die te maken hebben met productcontrole bij import (VVI17 en VVI19) scoren eveneens hoog (respectievelijk 1,39 en 1,73). De indicatoren die te maken hebben met productcontrole voor biologische gevaren (VVI22, VVI23, VVI24, VVI25, VVI26 en VVI27) scoren opvallend laag. De indicatoren die te maken hebben met de gevolgen van blootstelling van de mens aan biologische gevaren (VVI28, VVI29 en VVI30) worden dan weer wel hoog gewaardeerd.

4.2. Wegingsfactoren van de indicatoren van de diergezondheidsbarometer

Tabel 4: Wegingsfactoren van de diergezondheidsbarometer – Weergave per individuele indicator

Indicator	Omschrijving	Wegingsfactor
DGI1: Meldingsplicht van aangifteplichtige dierenziekten	Het percentage verschillende aan het FAVV gemelde aangifteplichtige dierenziekten ten opzichte van het totaal aantal aangifteplichtige dierenziekten.	1,87
DGI2: Autocontrole primaire dierlijke productie	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd/gecertificeerd autocontrolesysteem in de sector van de dierlijke primaire productie per jaar.	1,11
DGI3: Inspecties infrastructuur, inrichting en hygiëne	Het percentage inspecties met betrekking tot infrastructuur, inrichting en hygiëne die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.	1,57
DGI4: Inspecties traceerbaarheid	Het percentage inspecties met betrekking tot traceerbaarheid die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.	1,19
DGI5: Inspecties dierenwelzijn	Het percentage inspecties met betrekking tot dierenwelzijn die als gunstig of gunstig met opmerking beoordeeld werden.	0,61
DGI6: Meldingen van abortus bij runderen	Het percentage onderzochte abortussen bij runderen per jaar ten opzichte van het totaal aantal vrouwelijke runderen ouder dan 24 maand.	1,22
DGI7: Celgetal (aantal somatische cellen in de melk)	Het percentage monsters van tankmelk waarvan het celgetal kleiner is of gelijk aan 400.000/ml per jaar.	0,80
DGI8: Parasitaire leverletsels bij varkens	Het percentage gezonde levers (niet afgekeurd) van varkens per jaar ten opzichte van het aantal geslachte vleesvarkens in België.	0,42
DGI9: Antibioticumresistentie bij <i>E. coli</i> indicatorkiemen	Het percentage <i>E. coli</i> isolaten van levende dieren die verzameld worden door het FAVV in het kader van de monitoring van indicatorkiemen en die gevoelig zijn aan alle geteste antibiotica per jaar.	1,49
DGI10: Sterfte bij vleesvarkens	Het percentage vleesvarkens dat gestorven is en wordt afgevoerd via het destructiebedrijf (Rendac) per jaar.	0,84
DGI11: Sterfte bij kleine herkauwers	Het percentage kleine herkauwers (geiten en schapen) dat gestorven is en wordt afgevoerd via het destructiebedrijf (Rendac) per jaar.	0,54
DGI12: Afgekeurde pluimveekarkassen	Het percentage pluimveekarkassen dat bij het slachten afgekeurd wordt per jaar.	0,65
DGI13: Sterfte bij vleeskalveren	Het percentage gestorven vleeskalveren t.o.v. het aantal opgezette kalveren op vleeskalverbedrijven.	0,69

De indicator DGI1 (meldingsplicht van aangifteplichtige dierenziekten) krijgt de hoogste wegingsfactor (1,87). De indicatoren die te maken hebben met sterfte (DGI10, DGI11 en DGI13) en met observaties in het slachthuis (DGI8 en DGI12) zijn gekenmerkt door een lage wegingsfactor.

4.3. Wegingsfactoren van de indicatoren van de plantengezondheidsbarometer (fytosanitaire situatie)

Tabel 5: Wegingsfactoren van de plantengezondheidsbarometer – Weergave per individuele indicator

Indicator	Omschrijving	Wegingsfactor
PGI1: Meldingsplicht plantenziekten en schadelijke organismen	Het aantal meldingen dat het FAVV ontvangt m.b.t. de opsporing van plantenziekten en schadelijke organismen (buiten controleplan).	1,47
PGI2: Autocontrole plantaardige productie	Het percentage uitgeoefende sleutelactiviteiten met een gevalideerd/gecertificeerd autocontrolesysteem (ACS) in de sector van de plantaardige productie per jaar.	1,43
PGI3: Fytosanitaire inspecties (fysieke controles)	Het percentage fyto­sanitaire, fysieke inspecties die als gunstig of gunstig met opmerking werden beoordeeld.	1,91
PGI4: Fytosanitaire inspecties (traceerbaarheid)	Het jaarlijks percentage fyto­sanitaire inspecties m.b.t. de traceerbaarheid die als gunstig of gunstig met opmerking werden beoordeeld.	1,08
PGI5: Gereguleerde schadelijke organismen die in België worden aangetroffen	Het percentage gereguleerde schadelijke organismen waarvoor ten minste één positief monster per jaar in België wordt aangetroffen ten opzichte van het totale aantal gereguleerde schadelijke organismen.	1,34
PGI6: Fytosanitaire controles bij de invoer	Het percentage monsters van zendingen van planten of plantaardige producten, via de Belgische grensinspectieposten (GIP) in de EU ingevoerd, dat op fyto­sanitair vlak conform is.	1,91
PGI7: <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (Dennenhoutnematode)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van dennenhoutnematode (<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,48
PGI8: <i>Meloidogyne chitwoodi</i> en/of <i>M. fallax</i> (Wortelknobbelnematoden)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van wortelknobbelnematoden (<i>Meloidogyne chitwoodi</i> en/of <i>M. fallax</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,48
PGI9: <i>Globodera rostochiensis</i> en/of <i>G. pallida</i> (Aardappelcysten)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van aardappelcysten (<i>Globodera rostochiensis</i> en/of <i>G. pallida</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,52
PGI10: <i>Ralstonia solanacearum</i> en/of <i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i> (Bruinrot en/of ringrot bij aardappelen)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van bruinrot en/of ringrot (<i>Ralstonia solanacearum</i> en/of <i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,78
PGI11: Pospiviroïden	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van de pospiviroïden in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,69

PGI12: <i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte (Maïswortelboorder)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van de maïswortelboorder (<i>Diabrotica virgifera</i> Le Conte) in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,39
PGI13: <i>Phytophthora ramorum</i> (Plotse eikensterfte)	Het jaarlijks percentage conforme resultaten t.o.v. de controle van plotse eikensterfte (<i>Phytophthora ramorum</i>) in het kader van het controleplan van het FAVV.	0,52

De indicatoren van de plantengezondheidsbarometer kunnen opgedeeld worden in 2 types. Enerzijds zijn er de algemene indicatoren die te maken hebben met de controle activiteiten van het FAVV (PGI1 tot PGI6). Deze indicatoren krijgen allen een hoge wegingsfactor toebedeeld. Anderzijds zijn er de meer specifieke plantengezondheidsindicatoren (PGI7 tot PGI13): deze krijgen allen een minder groot belang in de barometer. De indicatoren die te maken heeft met fytosanitaire inspecties (PGI3 - fysieke controles) en controle van ingevoerde producten (PGI6) krijgen de hoogste waardering.

5. Conclusie

Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om, bij de uiteindelijke berekening van de barometers van de voedselveiligheid, van de diergezondheid en van de plantengezondheid (fytosanitaire situatie), wegingsfactoren aan de indicatoren toe te passen teneinde een beter evenwicht te bekomen tussen het belang van iedere indicator bij de berekening van de respectievelijke barometers. Deze wegingsfactoren zijn weergegeven in het advies en zijn berekend op basis van een uitgebreide consultatie van stakeholders, experts en beleidsverantwoordelijken in de voedselketen.

Voor het Wetenschappelijk Comité,

De Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 11/05/2012

Referenties

Baert K., Van Huffel X., Wilmart O., Jacxsens L., Berkvens D., Diricks H., Huyghebaert A., Uyttendaele M. (2011). Measuring the safety of the food chain in Belgium: development of a barometer. *Food Research International*, 44, 940-950.

Gore, S.M. (1987). Biostatistics and the Medical Research Council. *MRC News*, 35, 19–20.

Sci Com Advies 28-2010. Ontwikkeling van een barometer van de veiligheid van de voedselketen: methodologie en gevalstudie 'barometer van de voedselveiligheid' (dossier Sci Com 2009/09). http://www.favv-afsc.fgov.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/documents/ADVIES28-2010_NL_DOSSIER2009-09.pdf

Sci Com Advies 09-2011. Ontwikkeling van een barometer van de diergezondheid (dossier Sci Com 2009/09bis). http://www.favv-afsc.fgov.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/documents/ADVIES09-2011_NL_DOSSIER2009-09bis.pdf

Sci Com Advies 10-2011. Ontwikkeling van een barometer van de plantengezondheid (fyto-sanitaire situatie) (dossier Sci Com 2009/09ter). http://www.favv-afsc.fgov.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/documents/ADVIES10-2011_NL_DOSSIER2009-09ter_001.pdf

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, K. Raes*, C. Saegerman, B. Schiffers, M.-L. Scippo*, W. Stevens*, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem

*: uitgenodigde experts

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerp advies. De werkgroep was samengesteld uit:

Leden Wetenschappelijk Comité M. Uyttendaele, D. Berkvens, J. Dewulf

Het Wetenschappelijk Comité dankt Prof. N. Speybroeck (UCL) voor de peer review van het advies.

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 9 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.